

Framkvæmd kosninga í Norðvesturkjördæmi.

Málsatvik.

Eftirfarandi málsatvicalýsing byggist á upplýsingum og gögnum sem nefndin hefur fengið afhent frá dómsmálaráðuneyti með vísan til 112. gr. laga um kosningar til Alþingis, kosningakærum, samtölum nefndarinnar við fulltrúa yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis, starfsfólk hennar, starfsfólk Hótel Borgarness og kærendur, upplýsingum frá lögreglustjóranum á Vesturlandi, frá umboðsmönnum framboðslista í Norðvesturkjördæmi og landskjörstjórn. Í þeim tilvikum þar sem gögnum ber ekki saman byggir nefndin málavaxtalýsingu sína á upplýsingum sem tekist hefur að staðfesta með vísan til gagna, svo sem tölvupósta, yfirlita símafyrirtækja yfir hringd símtöl, myndefnis úr eftirlitsmyndavélum o.s.frv.

2.2.1. Fyrri talning atkvæða.

Eftir að alþingiskosningum lauk laugardaginn 25. september 2021 voru atkvæði í Norðvesturkjördæmi talin í sal á Hótel Borgarnesi undir umsjón yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis.¹ Í fundargerð yfirkjörstjórnar segir að talningarfólk hafi komið á staðinn um kl. 18.30 og kl. 19.10 hafi flokkun atkvæða hafist og var salnum lokað fyrir utanaðkomandi. Samkvæmt upplýsingum fjölmiðla voru fyrstu tölur úr Norðvesturkjördæmi kunngjörðar um það bil kl. 22.10 en þá höfðu verið talin 5.932 atkvæði.²

Samkvæmt athugun undirbúningsnefndarinnar á vettvangi á Hótel Borgarnesi skiptist salurinn í fremri sal, þar sem voru veitingar og umboðsmenn höfðu til að mynda aðstöðu, og innri sal þar sem talning atkvæða fór fram. Fremri salur og talningarsalur voru aðskildir með léttum skilrúmunum og inngangur úr fremri sal inn í talningarsal var stúkaður af með borðum þar sem yfirkjörstjórn tók á móti innsigliðum atkvæðakössum, skýrslum og kjörskrá og gerðabókum kjördeilda. Kjörskrár voru í innsigliðum atkvæðakössum. Að sögn yfirkjörstjórnar var sami háttur hafður á þegar flokkun atkvæða hófst fyrir kl. 22.00, þ.e. inngangurinn í talningarsal var stúkaður af með borðum og þar gat enginn farið inn nema yfirkjörstjórn og starfsmenn hennar. Aðalinngangi var ekki læst. Í fundargerð yfirkjörstjórnarinnar er bókað að í kjölfar þess „að kjörkassar [hafi borist] á talningarstað [hafi] þeir [verið] opnaðir og farið yfir [gerðabækur] og skýrslur sem fylgdu þeim. Eftir að afstemming hafði farið fram fóru atkvæðaseðlar í flokkun og seinna í talningu eftir að hún hófst.“ Í greinargerð yfirkjörstjórnarinnar um talningu atkvæða sem send var landskjörstjórn 28. september 2021 kemur fram að atkvæði hafi

¹ Sjá tilkynningu dómsmálaráðuneytisins um aðsetur yfirkjörstjórna á kjördag í Fréttablaðinu og Morgunblaðinu 18. september 2021 og á vefnum kosning.is 20. september 2021.

² Sjá t.d. <https://kjarninn.is/frettir/fyrstu-tolur-ur-nordvesturkjordaemi/> [síðast skoðað 9. nóvember 2021].

verið „flokkuð í alla vega tveimur umferðum og síðan [hafi] þau [verið] talin í alla vega tveimur umferðum. Bæði flokkun og talning [hafi gengið] á milli talningarfólks.“

Á fundi með nefndinni sagði sá starfsmaður yfirkjörstjórnar, sem hafði umsjón með starfsfólki talningar, að þetta hefði verið í áttunda skipti sem hann hafi verið við talningu. Hann hafi mætt á Hótel Borgarnes klukkan 18.00 á kjördag og að flokkun og talning atkvæða hafi byrjað fljótlega eftir það. Starfsfólk talningar hafi verið samtals tuttugu, á fjórum borðum, auk hans. Lýsti starfsmaðurinn upphafi talningarferlis fyrri talningar svo að atkvæði hafi farið í gegnum fjögur borð, þ.e. afstemming atkvæða úr atkvæðakössum hafi farið fram á sérstöku borði, flokkun atkvæða á sérstöku borði og talning atkvæða á sérstöku borði. Ekki liggur fyrir í gögnum málsins hvaða verkþáttur talningar fór fram á hvaða borði. Síðar um kvöldið hafi verklaginu verið breytt þannig að afstemming atkvæða, flokkun þeirra og talning hafi verið öll gerð á einu og sama borðinu, þ.e. hvert borð fór í gegnum allt talningarferlið.

Nefndin átti einnig samtal við tvo starfsmenn talningar. Sagðist annar starfsmannanna hafa mætt klukkan sjö og fljótlega hafi verið byrjað að telja. Á fundi með nefndinni tóku starfsmennirnir undir framangreinda lýsingu starfsmannsins, sem hafði umsjón með starfsfólki talningar, á talningarferlinu og að nýtt verklag hafi verið tekið upp síðar um kvöldið eða um nóttina þegar flöskuháls myndaðist á fyrsta borðinu þar sem afstemming atkvæða úr atkvæðakössum fór fram. Fram að því hafi fyrra verklag, þar sem atkvæði fóru í gegnum fjögur borð, verið notað við talninguna.

Starfsfólk lýsti talningu samkvæmt hinu nýju verklagi þannig að hún hafi verið unnin í pörum. Fyrst þegar atkvæði kæmu á borðið væri heildarfjöldi atkvæða talinn í bunka. Þegar búið væri að telja öll atkvæði úr einum atkvæðakassa var farið með samtölu atkvæða til starfsmanns yfirkjörstjórnar, sem staðfesti þá að rétt samtala atkvæða hefði komið úr hverjum atkvæðakassa. Þegar sú staðfesting lá fyrir voru atkvæðin flokkuð eftir listabókstaf og raðað á borðið. Þegar flokkun var lokið voru atkvæðin talin saman 50 atkvæði í bunka, þar sem fjöldi atkvæða leyfði, sem væru svo einnig talin af talningarstarfsmanni sem hafi setið andspænis og þannig hafi fjöldi atkvæða í bunka ávallt verið tvítalinn. Ef talning parsins stemmdi ekki var bunkinn afhentur öðru talningarpari sem endurtaldi hann og gekk úr skugga um að rétt væri talið. Yfirstrikuðum atkvæðum var haldið efst í bunkum. Þegar talningu eins atkvæðakassa var lokið var farið með upplýsingar um talninguna til starfsmanns yfirkjörstjórnar og hún stemmd af við heildarfjölda atkvæða. Var þá fært inn hve mörg atkvæði hver flokkur fékk úr hverjum atkvæðakassa. Að lokum var hver atkvæðabunki settur í kassa sem var merktur bókstaf hvers framboðslista. Á fundi nefndarinnar með starfsfólki talningar kom einnig fram að atkvæðum úr atkvæðakössum hafi aldrei verið blandað saman heldur hafi verið farið með atkvæðakassann beint á borðin þar sem var afstemmt, flokkað og talið.

Að sögn tveggja fulltrúa í yfirkjörstjórn var nýtt verklag talningar tekið upp í kjölfar samtals oddvita yfirkjörstjórnar, starfsmanns hennar og starfsmanns, sem hafði umsjón með starfsfólki talningar. Nefndin hefur fengið upplýsingar frá tveimur

fulltrúum í yfirkjörstjórn þess efnis að þeim hafi ekki verið kunnugt um framangreinda breytingu á verklagi í fyrri talningu. Annar þeirra hafði staðið í þeirri trú að unnið hefði verið að flokkun á borði 1, endurflokkun á borði 2, talningu á borði 3 og endurtalningu á borði 4. Þessi breyting frá fyrri framkvæmd hafi ekki verið rædd í yfirkjörstjórn.

Í fundargerð yfirkjörstjórnar er bókað að á meðan á talningu stóð hafi eftirtaldir umboðsmenn framboða verið viðstaddir alla vega hluta af þeim tíma sem talning stóð yfir: Ágúst Heiðar Ólafsson, Flokki fólksins, Guðrún Vala Elísdóttir, Samfylkingunni – jafnaðarmannaflokki Íslands, Ágústa Anna Ólafsdóttir, Sósíalístaflokki Íslands, Þorsteinn Pálsson, Sjálfstæðisflokki, Eiríkur Þór Theodórsson, Viðreisn, og Þóra Geirlaug Bjartmarsdóttir, Vinstrihreyfingunni – grænu framboði. Í fundargerð er ekki bókað hvenær hver umboðsmaður mætti og hvenær hann fór af talningarstað.

Samkvæmt upplýsingum frá oddvita yfirkjörstjórnar var umboðsmönnum framboðslista tilkynnt að talning hæfist kl. 22.00 laugardaginn 25. september 2021. Á fundi nefndarinnar með umboðsmönnum kom fram að tveir umboðsmannanna fengu upplýsingar frá yfirkjörstjórn um að þeir mættu mæta kl. 22.00 á talningarstað á kjördag en einn umboðsmannanna gekk út frá því að talning byrjaði kl. 22.00 eins og undanfarin ár. Samkvæmt fundargerð yfirkjörstjórnar hófst flokkun atkvæða kl. 19.10. Á fundi með nefndinni sagði Guðrún Vala að hún hefði verið viðstödd frá kl. 22.00 til kl. 3.30 um nóttina. Eiríkur Þór, Ágústa Anna, Þorsteinn og Þóra Geirlaug sögðu að þau hefðu mætt kl. 22.00 og verið til kl. 7.00. Í samtali við nefndina bar Helga Thorberg, umboðsmaður Sósíalístaflokks Íslands, að hún hefði mætt á talningarstað um miðnætti og verið til loka talningar, en viðveru hennar er ekki getið í fundargerð yfirkjörstjórnar.

Í fundargerð yfirkjörstjórnar segir að enginn ágreiningur hafi verið „um þá kjörseðla sem voru taldir ógildir því þeir voru allir án vafa ógildir.“ Á fundi með nefndinni sagði umboðsmaður Samfylkingar að aðkoma umboðsmanna að úrskurðum um vafaatkvæði hafi verið takmörkuð og þegar gerðar voru athugasemdir við atkvæðaseðil hafi oddviti yfirkjörstjórnar sagt að búið væri að úrskurða um seðlana. Af samtölum nefndarinnar við umboðsmenn má ráða að nokkrir umboðsmenn hafi verið viðstaddir þegar oddviti sýndi umboðsmönnum fimm vafaatkvæði. Af frásögn umboðsmanns Sjálfstæðisflokks var ekki ljóst hvort hann hefði séð umrædd fimm vafaatkvæði. Umboðsmaður Sósíalístaflokks Íslands sagðist hvorki hafa séð auða og ógilda atkvæðaseðla né vafaatkvæði.

Oddviti yfirkjörstjórnar sagði aftur á móti í samtali við nefndina að umboðsmenn hefðu fengið að sjá vafaatkvæði og að hugsanlega hefði verið eitt atkvæði sem gat talist gilt en niðurstaðan var að meta það ógilt. Tveir fulltrúar yfirkjörstjórnar sögðu að það hefðu ekki verið nein vafaatkvæði því að þetta hafi allt verið mjög greinilega ógildir kjörseðlar. Einn fulltrúi í yfirkjörstjórn Norðvesturkjördæmis sagði í samtali við nefndina að yfirkjörstjórnin hefði úrskurðað

um vafaatkvæði með þeim hætti að tveir úr yfirkjörstjórn hafi gengið með vafaatkvæði á milli yfirkjörstjórnarfulltrúa til að sýna þeim gild og ógild atkvæði.

Samkvæmt upplýsingum úr fjölmiðlum voru niðurstöður talningar í Norðvesturkjördæmi, sem skráðar eru í gerðabók, kunngjörðar um kl. 7.00 sunnudaginn 26. september 2021.³ Samkvæmt upplýsingum lögreglu hafi síðasti yfirkjörstjórnarmaðurinn farið út úr talningarsal kl. 7.09. Í fundargerð yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis er bókað að talningu atkvæða í alþingiskosningunum hafi lokið kl. 7.15 og hafi talningarfólk þá yfirgefið salinn. Var bókað um niðurstöðu kosninganna og atkvæðafjöldi hvers framboðslista kjördæmisins tiltekinn. Á þeim tíma lá fyrir að talningu atkvæða var ekki lokið í Suðvesturkjördæmi, en talningu lauk þar kl. 8.35 samkvæmt gerðabók yfirkjörstjórnar, og í Norðausturkjördæmi lauk talningu kl. 9.20 samkvæmt gerðabók yfirkjörstjórnar.

Í fundargerð yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis kemur fram að fundi hafi verið frestað kl. 7.35 en ákveðið að honum yrði framhaldið kl. 13.00. Í fundargerðinni segir enn fremur að á meðan fundarfrestun stóð hafi „kjörgögn [verið] geymd í salnum þar sem talningin fór fram en hann [hafi verið] læstur og öryggismyndavélar [væru] við inngang hans.“ Tveir fulltrúar í yfirkjörstjórn sem nefndin ræddi við skýrðu frá því í samtölum við nefndina að venja sé að fara frá kjörgögnum með þessum hætti til að hvílast en halda síðan vinnunni áfram á sunnudegi, þ.e. frágangi eftir talningu og skráningu breyttra atkvæðaseðla, þ.e. kjörseðla þar sem kjósandi hefur strikað yfir nafn frambjóðanda eða endurraðað röð þeirra á listanum. Oddviti yfirkjörstjórnar sagðist líta svo á að þar sem fundinum hafi verið frestað á sunnudagsmorgninum og talningu væri ekki lokið hefði ekki þurft að innsigla kjörgögn.

2.2.2. Fundarfrestun yfirkjörstjórnar.

Í þeim upplýsingum sem nefndin hefur aflað frá lögreglustjóranum á Vesturlandi er að finna lýsingu á staðháttum á Hótel Borgarnesi þar sem talning atkvæða fór fram. Þegar yfirkjörstjórn athafnaði sig í salnum voru þrír inngangar inn í salinn, þ.e. aðalinngangur sem liggur að anddyri hótelsins, bakdyr aftast í salnum þar sem er inngangur að rými með loftræstibúnaði og brunaútgangi og loks inngangur að starfsmannarými og eldhúsi en þaðan er innangengt í aðra hluta hótelsins. Fyrir utan þessar þrennar dyr eru þrjár aðrar dyr í salnum samkvæmt grunnteikningu salarins sem fylgdu bréfi lögreglu frá 15. október 2021. Tvær þeirra eru inn í lokaðar geymslur sem eru eingöngu aðgengilegar úr talningarsalnum sjálfum. Þá eru á grunnteikningunni merktar tvöfaldar dyr út úr talningarsalnum, hægra megin séð frá aðalinngangi, en þar eru engar dyr núna. Aðaldyrum og

³ Sjá t.d. <https://www.ruv.is/frett/2021/09/26/lokatolur-ur-nordvesturkjordaemi> [síðast skoðað 15.10.2021].

bakdyrum salarins er hægt að læsa með eins punkts lykllæsingu. Fyrir dyrum að starfsmannarými og eldhúsi eru vængjahurðir sem ekki er hægt að læsa.

Samkvæmt upplýsingum lögreglu liggur fyrir að aðalryrum salarins hafi verið læst af starfsmanni hótelsins kl. 7.11 eftir að yfirkjörstjórn yfirgaf talningarsal á sunnudagsmorgninum. Einn fulltrúi í yfirkjörstjórn Norðvesturkjördæmis bar á fundi með nefndinni að bakdyr, sem höfðu staðið opnar um nóttina til að lofta út, hefðu lokast við vindtrekk og ekki verið opnaðar aftur. Samkvæmt upplýsingum lögreglu mun bakdyrum þessum hafa verið læst eftir að yfirkjörstjórn fór af talningarstað, en það sést ekki á upptökum á eftirlitsmyndavélum. Starfsmaður hótelsins sést á upptöku eftirlitsmyndavélar ganga um salinn kl. 7:14 og kl. 8:15, en ekki liggur fyrir í hvorri ferðinni tryggt var að bakdyrnar væru læstar samkvæmt lögreglu. Í fyrra skiptið hverfur starfsmaðurinn úr mynd í eina mínútu og í seinna skiptið í tvær mínútur og 25 sekúndur. Allnokkrir starfsmenn hótelsins munu hafa haft lykla að dyrum inn í salinn eða aðgang að lykllum en ekki liggur fyrir hve margir lykklar eru til að þeim dyrum salarins sem hægt er að læsa.

Tvær eftirlitsmyndavélar eru í fremri salnum á Hótel Borgarnesi og þrjár eftirlitsmyndavélar eru utan við innganga talningarsvæðisins, þ.e. talningarsalar og fremri salar. Eftirlitsmyndavélar voru virkar 25.-26. september 2021 og tóku upp myndefni. Lögregla bar saman tíma í eftirlitsmyndavélakerfinu við rauntíma og var hann sannreyndur réttur. Önnur þeirra eftirlitsmyndavéla sem staðsett er í fremri salnum sýnir aðalinngang salarins en hin er við dyr að starfsmannaaðstöðu og beinist frá svæðinu við starfsmannainngang og í áttina að aðalinngangi.

Þær eftirlitsmyndavélar sem eru staðsettar utan við salinn sýna í fyrsta lagi anddyri hótelsins og aðalinngang inn í sal. Í öðru lagi starfsmannarými, við dyr milli salar og starfsmannaaðstöðu og beinist að svæðinu við þann inngang (starfsmannainngang) en að mati nefndarinnar er ekki er hægt að ganga í gegnum starfsmannainnganginn og inn í fremri salinn án þess að það sjáist í mynd. Í þriðja lagi er eftirlitsmyndavél á bakhlið hótelsins við brunaútgang en hún sýnir ekki brunaútganginn sjálfan heldur beinist hún út að planinu þar fyrir utan. Á upptökum úr síðastnefndu eftirlitsmyndavélinni sunnudaginn 26. september 2021 frá kl. 7.00 til 13.00 sést ekki umgangur fólks í áttina að brunaútgangi. Við athugun nefndarinnar á vettvangi 19. október 2021 mátti sjá að ekki var unnt að komast að umræddum inngangi án þess að gengið væri fram hjá umræddri myndavél. Engin eftirlitsmyndavél sýnir svæðið þar sem yfirkjörstjórn athafnaði sig og kjörgögn voru geymd á meðan fundarfrestun yfirkjörstjórnar stóð yfir.

Samkvæmt þeim upplýsingum sem nefndin hefur aflað og fengið frá lögreglu liggur fyrir að á því tímabili sem yfirkjörstjórn var fjarverandi gengu fjórir starfsmenn hótelsins um fremri salinn, en þegar fólkið hverfur úr mynd kemur til álita að það hafi farið inn í talningarsalinn eða staðið við inngang í talningarsalinn. Af upptökunum virðist starfsfólkið hafa unnið við ýmis tiltektar- og frágangsverk sem tilheyra rekstri hótels. Í svari lögreglu við spurningum undirbúningsnefndarinnar segir að vegna

Þess hvernig sjónarhorn eftirlitsmyndavélanna er hverfur starfsfólk hótelsins annað slagið úr sjónsviði myndavéla í stutta stund, allt frá því að vera nokkrar sekúndur upp í 2 mínútur og 25 sekúndur.⁴ Ekki sést umgangur annarra en starfsfólks hótelsins á eftirlitsmyndavélaupptökum. Í svörum lögreglu segir að teknar hafi verið vitnaskýrslur af starfsfólki hótelsins sem segist aldrei hafa átt við kjörgögnin. Starfsfólk hótelsins, sem vann á hótelinu 25.-26. september, hefur tjáð nefndinni að það hafi ekki átt við kjörgögnin á meðan á fundarfrestun yfirkjörstjórnar stóð og að það hafi ekki séð aðra eiga við kjörgögnin á þessum tíma.

Lögregla aflaði ljósmynda sem starfsmaður hótelsins tók úr fremri sal af talningarsal kl. 8.07 og tveir starfsmenn hótelsins tóku kl. 9.40. Myndirnar, sem hafa verið sendar Alþingi, voru teknar á meðan yfirkjörstjórn var fjarverandi og sýna að kjörgögn voru ekki geymd í lokuðum hirslum eða undir innsigli á þeim tíma sem fundarfrestun yfirkjörstjórnar stóð yfir. Samanburður á myndum er erfiður þar sem sjónarhorn þeirra er mismunandi. Af myndunum virðast þó mega ráða að uppröðun kassa fyrir talin atkvæði vera eins, þó slíkt verði ekki fullyrt. Á myndunum sjást blýantar, pennar og strokleður á borðum við inngang talningarsalarins ásamt blaðamöppum og handbókum. Á fundi með nefndinni taldi starfsmaður yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis að blýantar og pennar hefðu verið í talningarsal. Starfsmaður yfirkjörstjórnar sendi nefndinni einnig ljósmynd af talningarsal sem tekin var kl. 7.06.

Í samantekt lögreglu kemur fram að þar sem eftirlitsmyndavélar sýni ekki svæðið þar sem kjörgögn voru geymd geti lögregla ekki fullyrt um það, af eða á, hvort farið var að svæðinu þar sem kjörgögn hafi verið geymd á meðan yfirkjörstjórn var fjarverandi. Í yfirheyrslu hjá lögreglu sögðu þrír fulltrúar í yfirkjörstjórn að ekki hafi verið átt við kjörseðlana í fundarhlé hennar en sá fjórði sagðist ekki átta sig á því hvort hreyft hefði verið við kjörgögnum á þeim tíma sem yfirkjörstjórn var fjarverandi.

2.2.3. Athugun á atkvæðum C-lista.

Sunnudaginn 26. september 2021 kl. 11:27 hringdi ritari landskjörstjórnar í oddvita yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis til að láta vita að ekki hafi borist kosningaskýrsla frá kjördæminu sem inniheldur upplýsingar um atkvæðatölur framboðslista, auð og ógild atkvæði og kjörskrártölur. Í upplýsingum lögreglu liggur fyrir að fulltrúi í yfirkjörstjórn kom í talningarsal kl. 11.59 í gegnum starfsmannainngang en starfsmaður hótelsins hafi tekið aðalhurð salarins úr lás á sama tíma og eftir það yfirgefið salinn. Hefur oddviti yfirkjörstjórnar staðfest á fundi með nefndinni að hann hafi mætt fyrstur á staðinn skömmu fyrir tólf á hádegi sunnudaginn 26. september 2021. Sagðist oddviti að hann hafi komið fyrr til þess að sinna frágangi og tiltekt og að hann hafi ekkert verið að spá í kjörgögn eða

⁴ Alls er um að ræða sjö skipti þar sem starfsfólk hverfur úr mynd í 1 mín. og 21 sek., 14 sek., 1 mín. og 24 sek., 2 mín. og 25 sek., 25 sek., 26 sek. og loks 25 sek.

atkvæðaseðla. Við komuna í salinn hafi hann fengið símtal og því hafi hann setið og talað í símann áður en hann fór að taka til.

Samkvæmt upplýsingum lögreglu liggur fyrir að á tímabilinu kl. 11:59 til kl. 12:28 var starfsfólk hótelsins á ferðinni inn og út úr fremri sal. Einnig liggur fyrir að næsti fulltrúi yfirkjörstjórnar til að mæta á eftir oddvita hafi komið kl. 12.35, sá þriðji kl. 12.50, fjórði kl. 13.00 og sá fimmti kl. 13.03. Allir fulltrúarnir komu í gegnum aðalinngang salarins en fram kom að þeir hafi gist á Hótel Borgarnesi. Þá komu tveir starfsmenn yfirkjörstjórnar kl. 12.45 um aðalinngang salarins en þeir höfðu einnig gist á hótelinu.

Í málinu liggur fyrir að kl. 12.32 sunnudaginn 26. september 2021 hafi formaður, ritari og stærðfræðingur landskjörstjórnar haft samband símleiðis (símtal tekið á hátalara) við oddvita yfirkjörstjórnar í Norðvesturkjördæmi til að koma á framfæri ábendingu um að tveimur atkvæðum munaði á atkvæðahlutfalli C-lista Viðreisnar í Norðvesturkjördæmi og Suðurkjördæmi, samkvæmt uppgefnum tölum yfirkjörstjórna til fjölmiðla, og gæti það haft áhrif á úthlutun jöfnunarsæta. Í beinu framhaldi kl. 12.38 hringdi oddviti yfirkjörstjórnar til formanns, ritara og stærðfræðings landskjörstjórnar (á hátalara) þar sem spurt var hvort nægilegt væri að yfirkjörstjórnin kanni atkvæði C-lista. Var þeirri spurningu svarað játandi af hálfu landskjörstjórnar.

Í fundargerð yfirkjörstjórnar í Norðvesturkjördæmi kemur fram að kl. 13.00 hafi fundi verið framhaldið og að vegna ábendinga landskjörstjórnar hafi verið ákveðið að fara yfir atkvæði greidd C-lista Viðreisnar. Síðan segir: „Í fyrsta C atkvæðabunka sem oddviti tók upp reyndust vera átta atkvæði sem tilheyrðu D lista og eitt atkvæði sem tilheyrði B lista. Yfirkjörstjórn fór í framhaldi yfir öll atkvæði C lista þ.e. athugaði hvort öll önnur en fyrrgreind atkvæði D og B lista tilheyrðu ekki örugglega C lista sem voru í bunkum merktum C. Svo reyndist vera en þá lá fyrir að mannleg mistök höfðu átt sér stað við talningu atkvæða undir morgun og níu atkvæði höfðu ranglega lent í atkvæðabunka C lista sem tilheyrðu öðrum framboðslistum. Með hliðsjón af þessu taldi yfirkjörstjórn ekki annað fært en að endurtelja öll atkvæði sem talin höfðu verið og yfirfara annað sem kynni að hafa leitt til þess að fyrrgreind niðurstaða um fjölda atkvæða hvers framboðslista væri ekki rétt.“ Í greinargerð yfirkjörstjórnar til landskjörstjórnar, dags. 28. september 2021, kemur fram að atkvæði hafi verið talin í 50 atkvæða bunka.

Á fundum nefndarinnar með yfirkjörstjórn var spurt nánar út í athugun á C-lista atkvæðum. Þrír fulltrúar í yfirkjörstjórn sögðu að yfirkjörstjórn hafi öll verið saman komin þegar ákveðið var að skoða atkvæði C-lista. Einn fulltrúi taldi að fjórir fulltrúar yfirkjörstjórnar hafi verið komnir í talningarsal þegar atkvæðin voru skoðuð. Annar fulltrúi sagði að hann hafi ekki verið komin þegar atkvæðin voru skoðuð. Oddviti sagði að rangt flokkuð atkvæði hefðu fundist í fyrsta bunkanum sem hann tók. Einn fulltrúi yfirkjörstjórnar staðfesti þetta í samtali við nefndina. Annar fulltrúi í yfirkjörstjórn sagði í samtali við nefndina að þegar gerð var athugun á C-lista atkvæðunum hafi komið strax í ljós að það væri flokkunarvilla í C-lista kassanum.

Viðkomandi sagði að bunkinn með rangt flokkuðum atkvæðum hafi legið ofarlega í kassanum og að yfirkjörstjórn hafi farið saman í gegnum atkvæðin, þ.e. þau hafi hvert og eitt tekið bunka. Þriðji fulltrúinn í yfirkjörstjórn sem var viðstaddur þegar bunkar úr C-lista kassanum voru teknir upp segir að villan hafi fundist í efstu bunkunum.

Einn fulltrúi yfirkjörstjórnar sagði að kassi með C-atkvæðum hafi verið upp á borði þegar hann kom og hann hafi ekki verið viðstaddur þegar rangt flokkuðu atkvæðin í C-lista bunka fundust en hann minnti að þessi níu atkvæði sem C-listi fór niður um, hafi verið í fyrsta bunkanum. Viðkomandi sagðist hafa verið viðstaddur þegar það voru teknar aðrar stikkprufur úr sama kassa sem síðar hafi reynst vera mestmegnis réttar. Í samtali við nefndina kom fram í máli tveggja fulltrúa í yfirkjörstjórn að öll rangt flokkuðu atkvæðin í C-lista bunka hafi verið inni í miðjum bunkanum sem tekinn var fyrstur upp.

Aðspurður um hvernig ákvörðunina um að endurtelja atkvæði hefði borið að sagði oddviti yfirkjörstjórnar á fundi með nefndinni að allir hafi verið sammála um að endurtelja atkvæðin, annað hefði verið ótækt. Hann hafi ekki átt við neinn bunka fyrr en öll yfirkjörstjórnin var mætt og þá hafi C-lista bunki verið skoðaður. Tveir fulltrúar í yfirkjörstjórn sögðu að yfirkjörstjórn hafi skoðað C-atkvæðaseðlana og hafi verið sammála um að endurtelja atkvæðin þegar villa kom í ljós. Einn fulltrúi í yfirkjörstjórn sagði að fjórir yfirkjörstjórnarfulltrúar hafi verið mættir þegar C-atkvæði voru skoðuð og samstaða hafi verið hjá yfirkjörstjórn um að fara í endurtalningu. Annar fulltrúi í yfirkjörstjórn sagði að þegar hann hafi mætt í talningarsal kl. 13.03 hafi yfirkjörstjórn verið að skoða atkvæði C-lista og fram hafi komið hjá oddvita að landskjörstjórn hafi gefið fyrirmæli um endurtalningu. Í framhaldi hafi verið rætt um að boða umboðsmenn og talningarfólk á staðinn aftur. Viðkomandi fulltrúi yfirkjörstjórnar telji að þar sem öll atkvæði Viðreisnar hafi verið skoðuð hafi í raun ekkert annað verið í boði en að skoða öll atkvæði í kjördæminu. Starfsmaður yfirkjörstjórnar sagði í samtali við nefndina að enginn ágreiningur hafi verið um að endurtelja atkvæðin enda hafi allir viljað að niðurstaðan væri rétt.

2.2.4. Seinni talning atkvæða.

Í fundargerð yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis kemur fram að í kjölfar þessarar skoðunar á atkvæðum C-lista hafi talningarfólk verið kallað út. Starfsmaður yfirkjörstjórnar, sem hafði umsjón með starfsfólki talningar, sagði á fundi með nefndinni að oddviti hafi haft samband kl. 13.00 og óskað eftir að hann tæki tíu talningarstarfsmenn með sér til endurtalningar. Samkvæmt skrá yfir hringd símtöl oddvita yfirkjörstjórnar hafði hann samband við talningarfólk á milli kl. 13.32 og 13.45. Formaður landskjörstjórnar hringdi í oddvita yfirkjörstjórnar í Norðvesturkjördæmi kl. 13.47 til að koma á framfæri ábendingu um að þess yrði gætt að upplýsa og boða umboðsmenn framboðslista til talningarinnar. Samkvæmt skrá yfir hringd símtöl oddvita yfirkjörstjórnar hringir hann 14 símtöl í umboðsmenn framboða á bilinu kl. 14.00 og 14.57. Að sögn oddvita var umboðsmönnum tilkynnt að endurtalning myndi

hefjast þegar talningarfólk kæmi á staðinn sem yrði líklega eftir 30 til 60 mínútur, sem þýddi að endurtalning hæfist líklega um kl. 15.00.

Í fundargerð yfirkjörstjórnarinnar segir að oddviti hafi haft samband við umboðsmenn framboðanna og tilkynnt um endurtalninguna. Þess var getið að oddviti hafi reynt að hringja í Helga S. Þorsteinsson sem afhenti yfirkjörstjórn framboðslista Pírata en oddvita hafi „láðst að uppfæra lista yfir umboðsmenn flokksins en það [væru] tveir efstu menn á framboðslista hans.“ Ekki hafi náðst í Helga en kl. 15.04 hafi Magnús Norðdahl, frambjóðandi Pírata í Norðvesturkjördæmi og umboðsmaður listans, haft samband við oddvita þar sem hann hafði frétt af endurtalningunni í fjölmiðlum. Í kæru Magnúsar Norðdahl kemur fram að hann hafi kvartað við oddvita yfir því að umboðsmenn lista Pírata hafi ekki verið látnir vita af endurtalningu. Þá hafi hann farið fram á að fá að vera viðstaddur talninguna og að beðið yrði meðan hann myndi keyra upp í Borgarnes. Þar sem hann hafi fengið óskýr svör hafi hann áréttað kröfuna með textaskilaboðum kl. 15:23. Oddviti varð ekki við kröfu Magnúsar um að beðið yrði með talningu þar til hann kæmi á talningarstað. Segir í kæru Magnúsar að hann hafi komið á Hótel Borgarnes kl. 16:28 þegar endurtalning var í fullum gangi.

Auk Magnúsar Norðdahl er bókað í fundargerð að af hálfu framboða hafi mætt Eyjólfur Ármannsson fyrir Flokk fólksins, Helga Thorberg fyrir Sósíalístaflokk Íslands, [Þórunn Birta Þórðardóttir] og Bjarney Bjarnadóttir fyrir Viðreisn og Þóra Geirlaug Bjartmarsdóttir fyrir Vinstrihreyfinguna – grænt framboð. Þegar leið á talningu hafi einnig mætt fyrir Viðreisn Guðmundur Gunnarsson. Á fundi með nefndinni sögðust Helga og Bjarney hafa verið mættar um það bil kl. 15.00. Þórunn Birta var mætt þegar talning var hafin og þá hafi Helga og Bjarney verið á staðnum en enginn annar umboðsmaður. Eyjólfur sagðist í samtali við nefndina hafa mætt fyrir kl. 16.00 og Þóra Geirlaug kom rétt fyrir kl. 17.00. Guðmundur sagðist hafa komið til endurtalningar um það bil hálf tíma áður en úrslit voru kunngjörð. Voru allir umboðsmenn til loka talningar nema Bjarney sem yfirgaf svæðið klukkustund áður en talningu lauk. Í fundargerð yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis 25.-26. september 2021 er hvorki bókað um viðveru umboðsmanna né hvort umboðsmenn hafi gert athugasemdir við framkvæmd endurtalningar. Eiríkur Þór Theodórsson, umboðsmaður Viðreisnar, sagði á fundi með nefndinni að hann hefði mætt til endurtalningar á Hótel Borgarnesi en þess er ekki getið í fundargerð yfirkjörstjórnar. Samkvæmt upplýsingum lögreglu liggur fyrir að endurtalning atkvæða hafi ekki verið auglýst sérstaklega.

Á fundi nefndarinnar með umboðsmönnum framboðslista í Norðvesturkjördæmi kom fram í máli frambjóðanda Viðreisnar að oddviti yfirkjörstjórnar hafi boðað frambjóðanda á C-lista til endurtalningar en ekki umboðsmenn listans. Frambjóðandinn hafi haft milligöngu um boðun umboðsmanna listans til endurtalningar. Fram kom í máli umboðsmanns Pírata að hann hafi frétt af endurtalningu í kjördæminu í fjölmiðlum. Hann hafi haft samband við oddvita

yfirkjörstjórnar sem ekki hafi orðið við beiðni hans um að bíða með endurtalningu þar til hann væri kominn á staðinn í Borgarnes. Umboðsmaður Pírata hafi spurt oddvita við komu í Hótel Borgarnes hverjir hafi verið viðstaddir þegar innsigli gagna voru rofin til að hefja endurtalningu og oddviti hafi sagt að kjörgögnin hafi ekki verið innsigliuð en aðilar hafi verið þarna á milli talninga að gæta kjörgagna.

Umboðsmaður Samfylkingar bar að hafa fengið símtal frá oddvita þar sem hann upplýsti um endurtalninguna. Annar umboðsmaður Samfylkingarinnar sagði í bréfi til yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis, dags. 27. september 2021, að í samtali við oddvita kl. 14.30 á sunnudeginum hafi henni ekki verið gert ljóst að henni, eða öðrum fulltrúa S-lista, bæri samkvæmt lögum að vera viðstödd endurtalninguna. Þvert á móti hafi henni verið tjáð að viðvera hennar hafi verið óþörf. Umboðsmaður Sjálfstæðisflokks sagði á fundi með nefndinni að hann hafi verið boðaður til endurtalningar en hafi ekki mætt. Umboðsmenn Vinstrihreyfingarinnar – græns framboðs og Flokks fólksins kváðust hafa verið boðaðir til endurtalningar af oddvita yfirkjörstjórnar. Umboðsmaður Sósíalístaflokks Íslands sagði að oddviti hafi boðað sig til endurtalningarinnar en lagði ekki sérstaka áherslu á að hún yrði viðstödd. Oddviti yfirkjörstjórnar í Norðvesturkjördæmi sagði á fundi með nefndinni að hann kannist ekki við að hafa ráðlagt umboðsmönnum frá því að vera viðstaddir endurtalningu.

Endurtalning atkvæða í Norðvesturkjördæmi eftir hádegi sunnudaginn 26. september 2021 hófst kl. 15.10 samkvæmt fundargerð yfirkjörstjórnar og fór hún þannig fram að „fyrst var öllum atkvæðaseðlum flett og athugað hvort að í atkvæðabunkum hvers framboðslista [væru] ekki aðeins atkvæðaseðlar merktir viðkomandi framboði. Í framhaldi af því [hafi] atkvæðaseðlar [verið] taldir að nýju í 50 atkvæða búnt.“ Á fundi með nefndinni sögðu tveir fulltrúar í yfirkjörstjórn að yfirkjörstjórnin hefði hafið skoðun á flokkun atkvæða, nokkurs konar endurflokkun, áður en talningarfólk og umboðsmenn framboðslista mættu í Hótel Borgarnes til endurtalningar.

Á fundi með starfsmanni yfirkjörstjórnar, sem hafði umsjón með starfsfólki talningar, kom fram að hann hafi verið komin aftur upp í Borgarnes kl. 14.30 sunnudaginn 26. september 2021. Sagði starfsmaðurinn að yfirkjörstjórn hafi byrjað að telja nokkra listabókstafi áður en hann kom á svæðið. Búið hafi verið að telja nokkra flokka áður en starfsfólk talningar tók við. Eftir að talningarfólk var komið á staðinn fannst ein villa í atkvæðabunkum en hinar hafi áður verið komnar fram. Aðspurð sagði starfsmaðurinn að hann hefði viljað fá að telja öll atkvæðin aftur með sínu talningarfólki og hefði gert athugasemd við oddvita yfirkjörstjórnar hefði hann vitað að hann ætlaði að byrja talninguna áður en hann mætti á staðinn. Sagði starfsmaðurinn að í endurtalningu hefði hver listabókstafur verið tekinn fyrir sig og allt tvítalið aftur og samhliða athugað hvort allir atkvæðaseðlar væru rétt flokkaðir. Síðar á fundinum sagði starfsmaðurinn að í endurtalningunni hafi atkvæðaseðlar ekki verið taldir frá grunni.

Annar starfsmaður sem vann við talningu eftir hádegið sunnudaginn 26. september 2021, og mætti á bilinu kl. 14.30 til 15.00, sagði á fundi með nefndinni að talning hafi verið hafin þegar hann mætti á staðinn. Búið hafi verið að fara yfir C-lista atkvæðabunkann og auða og ógilda seðla. Starfsfólk hafi sest við talningarborð, talið hafi verið á þremur borðum, og hvert borð hafi þá fengið einn listabókstaf í einu til að endurtelja. Ekki hafi verið farið í flokkun en hver atkvæðaseðill hafi verið talinn, yfirstrikuðum kjörseðlum komið fyrir efst í bunkum og ef það fannst kjörseðill sem ekki var rétt flokkaður þá hafi hann verið afhentur yfirkjörstjórn. Viðkomandi starfsmaður sagði jafnframt að við yfirferð yfir breytt atkvæði hafi hann fundið þrjú atkvæði sem áttu að vera í öðrum bunka.

Nefndin hefur fengið þær upplýsingar frá tveimur fulltrúum í yfirkjörstjórn að meðan beðið var eftir talningarfólki hafi fulltrúar yfirkjörstjórnar flett í gegnum nokkra atkvæðabunka til að fyrirfara flokkun. Talning hafi þó ekki hafist fyrr en talningarfólk hafi mætt á staðinn. Að sögn oddvita yfirkjörstjórnar taldi talningarfólk öll atkvæði eftir að það kom á staðinn eftir hádegi sunnudaginn 26. september. Þó að búið hefði verið að fara yfir C-lista atkvæði og auða og ógilda seðla hafi allt verið talið aftur af starfsfólki talningar.

Endurtalningu lauk um kl. 18.05 samkvæmt fundargerð yfirkjörstjórnar. Umboðsmenn framboða sögðu á fundi með nefndinni að auðir og ógildir seðlar hafi ekki verið bornir undir umboðsmenn í endurtalningu en umboðsmaður Pírata hafi skoðað ógilda seðla úr fyrri talningu með oddvita yfirkjörstjórnar. Umboðsmaður Flokks fólksins sagði að vafaatkvæði hafi ekki verið borinn undir hann í endurtalningunni en hann hafi gert sér grein fyrir því að ástæðulaust hafi verið að fara aftur yfir auða og ógilda seðla þar sem ástæðan fyrir endurtalningu voru rangt flokkuð atkvæði.

2.2.5. Niðurstaða seinni talningar og breytingar.

Niðurstaða seinni talningar leiddi í ljós að atkvæðafjöldi allra framboðslista tók breytingum frá þeim atkvæðatölum sem kynntar höfðu verið fjölmiðlum um kl. 7.00 um morguninn. Í fundargerð yfirkjörstjórnar kemur fram að greiddum atkvæðum hafi fjölgað um tvö „vegna innsláttarvillu í lok fyrri talningar.“ Auðir seðlar voru í fyrri talningu taldir vera 394 en reyndust vera 382 og hafði því fækkað um 12. Skýringin á því samkvæmt fundargerð yfirkjörstjórnar er sú að 11 af þessum seðlum voru ógildir en höfðu fyrir mistök verið taldir með auðum seðlum. Einn seðill sem talinn hafi verið ógildur var það sannanlega ekki þar sem ekkert auðkenni var á honum nema X í kassanum fyrir framan viðkomandi listabókstaf (þessi atkvæðaseðill tilheyrði hvorki C-lista né M-lista). Atkvæðum C-lista fækkaði um níu en þau höfðu mislagst í C-bunka, en átta þeirra tilheyrðu D-lista en eitt B-lista. Atkvæðum D-lista fjölgaði um tíu en þar af voru átta í atkvæðabunka C-lista og tvö önnur höfðu mislagst í aðra bunka en D-lista.

Í fundargerð yfirkjörstjórnar segir loks að allar aðrar breytingar væru vegna þess að eitt og eitt atkvæði hafi mislagst í atkvæðabunkum. Loks var tekið fram að breytingar sem urðu við endurtalningu hafi verið vegna mannlegra mistaka sem yfirkjörstjórnarmi að hafi átt sér stað og biðjist velvirðingar á þeim. Telji yfirkjörstjórnin að með endurtalningu atkvæða hafi hún leiðrétt þessi mistök. Að lokinni endurtalningu voru þeim sem voru á staðnum kynntar niðurstöður hennar. Á fundi nefndarinnar með umboðsmönnum kom fram að yfirkjörstjórn veitti ekki frekari upplýsingar eftir að niðurstöður endurtalningar hafi verið kynntar.

Með vísan til umfjöllunar í fundargerð yfirkjörstjórnar um að greiddum atkvæðum hafi fjölgað um tvö vegna innsláttarvillu aflaði nefndin skýringa hjá starfsmanni yfirkjörstjórnar á því sérstaklega. Skýrði hann það með vísan til atviks í kjördeild á Ísafirði á kjördag. Nefndin aflaði upplýsinga um atvikið hjá kjörstjórn í sveitarfélaginu sem upplýsti að kjósandi hafi verið staddur í kjörklefa um það leyti sem skipti á atkvæðakassa stóðu yfir. Þegar kjósandinn gekk út úr kjörklefanum setti hann atkvæði sitt í atkvæðakassann sem var á útleið og var þá einum fleiri atkvæðaseðill í kassanum en bókhald kjörstjórnar sagði til um. Hefur nefndin fengið framangreint staðfest með athugun á bókunum kjörstjórnar í gerðabók 1. kjördeildar á Ísafirði.

Þegar atkvæðakassinn kom til talningar í Borgarnesi hafi starfsmaður yfirkjörstjórnar, í stað þess að leggja aukaatkvæðaseðilinn við bókhaldið ($17.667+1=17.668$), dregið það frá bókhaldinu ($17.667-1=17.666$). Í samtali nefndarinnar við starfsmann yfirkjörstjórnar kom fram að þegar búið var að telja sunnudagsmorguninn 26. september 2021 stóð þetta eina atkvæði út af. Þar sem ekki stemmdi hafi kosningaskýrsla til landskjörstjórnar ekki verið send. Ástæður þessarar reikningsskekkju komu síðan í ljós eftir hádegið sunnudaginn 26. september 2021.

Til skýringar á breytingum á auðum og ógildum seðlum milli fyrri og seinni talningar hefur einn fulltrúi yfirkjörstjórnar sagt á fundi með nefndinni að tólf atkvæði sem talningarfólk hafði talið sem auð atkvæði hafi í raun reynst ógild. Talningarfólk hafi þarna eingöngu horft á framhlið þessara atkvæðaseðla og þar hafi seðlarnir verið auðir en á bakhlið þessara kjörseðla hafi verið búið að krotta. Við skoðun undirbúningsnefndar fyrir rannsókn kjörbréfa á ógildum atkvæðaseðlum á lögreglustöðinni í Borgarnesi 11. nóvember 2021 mátti aftur á móti sjá fimm ógilda kjörfundarseðla með merkingum eingöngu á bakhlið seðilsins.

Að lokinni endurtalningu voru kjörgögn flutt til geymslu í innsiglaðan fangaklefa á lögreglustöðinni í Borgarnesi samkvæmt fundargerð yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis. Fundi yfirkjörstjórnar var slitið kl. 18.44 sunnudaginn 26. september 2021. Í fundargerðinni kemur fram að fundargerðina hafi ritað Ingi Tryggvason og hún hafi verið upplesin og staðfest rétt af öllum fimm fulltrúum yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis.

Í eftirfarandi töflu má sjá niðurstöður um atkvæðafjölda hvers framboðslista í Norðvesturkjördæmi í fyrri og seinni talningu ásamt breytingum sem urðu milli talninga.

Stjórnmalasamtök	Fyrri talning	Seinni talning	Breyting
Framsóknarflokkur (B)	4.443	4.448	5
Viðreisn (C)	1.072	1.063	-9
Sjálfstæðisflokkur (D)	3.887	3.897	10
Flokkur fólksins (F)	1.513	1.510	-3
Sósíalístaflokkur (J)	721	728	7
Miðflokkur (M)	1.283	1.278	-5
Frjálslyndi lýðræðisflokkurinn (O)	72	73	1
Píratar (P)	1.082	1.081	-1
Samfylking (S)	1.196	1.195	-1
Vinstrihreyfingin – grænt framboð (V)	1.979	1.978	-1
Auðir seðlar	394	382	-12
Aðrir ógildir seðlar	24	35	11
Heildarfjöldi greiddra atkvæða	17.666	17.668	2

2.2.6. Fundargerð yfirkjörstjórnar.

Hvað viðkemur samþykkt fundargerðar yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis frá 25.-26. september 2021 sagði oddviti á fundi með nefndinni að enginn ágreiningur hefði verið í yfirkjörstjórn um samþykkt fundargerðar frá 25.-26. september 2021. Þetta staðfesti annar fulltrúi í yfirkjörstjórn í samtali við nefndina og að fundargerðin hafi verið samþykkt með tölvupóstssamskiptum yfirkjörstjórnar. Einn fulltrúi í yfirkjörstjórn sagði að fundargerðin hafi ekki verið lesin upp og hann hafi ekki gefið samþykki sitt fyrir henni í þessari útgáfu. Hefði hann litið svo á að sínar athugasemdir hafi ekki verið samþykktar og þar með hafi hann í raun ekki gefið samþykki sitt fyrir fundargerðinni.

Nefndin fékk aðgang að tölvupóstum yfirkjörstjórnarinnar um frágang og staðfestingu á umræddri fundargerð. Af þeim má ráða að oddviti hafi sent fundargerðina til annarra yfirkjörstjórnarfulltrúa til samþykktar þriðjudaginn 28. september 2021 kl. 9.22. Af tölvupóstssamskiptunum má sjá að athugasemdum tveggja fulltrúa í yfirkjörstjórn við fundargerðina var mætt og samþykktu þeir hana fyrir sitt leyti kl. 10.07 og kl. 10.52. Einn fulltrúi gerði ekki athugasemdir við fundargerðina og gaf samþykki sitt með tölvupósti kl. 10.26. Fjórði fulltrúinn í yfirkjörstjórn sendi tölvupóst kl. 10:25 um að hann hafi ekki komist í að lesa fundargerðina en gæti skoðað hana eftir ca. 20 mínútur. Fundargerð yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis 25.-26. september 2021 var send ritara landskjörstjórnar með tölvupósti 28. september 2021 kl. 11.36. Eftir að fundargerðin barst landskjörstjórn sendi fjórði fulltrúinn í yfirkjörstjórn síðan annan tölvupóst kl. 13:44, 28. september 2021, þar sem hann gerði athugasemdir í fimm liðum. Ein ábendingin snýr að

orðalaginu „vegna ábendingar formanns landskjörstjórnar var ákveðið að fara yfir atkvæði greidd C lista...“ en yfirkjörstjórnarfulltrúinn vildi breyta því í „vegna ábendingar formanns landskjörstjórnar var hafist handa við að...“. Ekki var brugðist við þessari ábendingu.

Þann 29. september 2021 óskaði framangreindur fulltrúi í yfirkjörstjórn eftir því við landskjörstjórn að fá afrit af þeim gögnum sem yfirkjörstjórn Norðvesturkjördæmis hafi sent landskjörstjórn. Síðar þann dag, eftir að hafa fengið afrit gagnanna, sendi hann ritara landskjörstjórn athugasemd við orðalag fundargerðarinnar.

Nefndin hefur fengið gerðabók yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis afhenta. Þar má finna útprentaða fundargerð yfirkjörstjórnar frá 25.-26. september 2021 límda inn í gerðabókina sem oddviti hefur undirritað.

2.2.7. Málsmeðferð landskjörstjórnar.

Í gögnum málsins kemur fram að landskjörstjórn barst talningarblað með niðurstöðum seinni talningar Norðvesturkjördæmis og skýrslublað Hagstofu Íslands kl. 17.47 sunnudaginn 26. september 2021. Þar sem gögnin hafi verið óskýr og ekki á því sniðmáti sem landskjörstjórn hafi sent yfirkjörstjórnnum til útfyllingar hafi ritari landskjörstjórnar haft samband við starfsmann yfirkjörstjórnar kl. 11.06 mánudaginn 27. september 2021 til að óska eftir nýju gagni. Fyrri hluti kosningaskýrslu Norðvesturkjördæmis, sbr. 2. mgr. 105. gr. laga um kosningar til Alþingis, með upplýsingum um atkvæðafjölda framboðslista, auð og ógild atkvæði og kjörskrártölum, barst landskjörstjórn kl. 11.39 þann sama dag. Þar með hafði landskjörstjórn borist ein skýrsla um kosningaúrslit frá hverju kjördæmi.

Mánudaginn 27. september 2021 sendi landskjörstjórn beiðni til allra yfirkjörstjórna um greinargerð um framkvæmd flokkunar og talningar atkvæða í kjördæmunum. Einnig var óskað eftir upplýsingum um meðferð og varðveislu kjörgagna og hvernig boðun og upplýsingagjöf til umboðsmanna var háttað. Enn fremur var óskað eftir fundargerðum yfirkjörstjórna frá og með kjördegi. Yfirkjörstjórnir í Norðvesturkjördæmi og Suðurkjördæmi voru að auki beðnar um upplýsingar um verklag við endurtalningu atkvæða. Umbeðin gögn og upplýsingar bárust landskjörstjórn 27. og 28. september 2021. Gögnin voru send Alþingi og hafa verið birt á vefsvæði nefndarinnar.

Þriðjudaginn 28. september 2021 óskaði landskjörstjórn eftir því að oddviti yfirkjörstjórnar í Norðvesturkjördæmi staðfesti að eftirlitsmyndavélar í talningarsal á Hótel Borgarnesi hafi verið virkar og að þær staðfesti að enginn hafi farið inn eða út úr salnum eftir að honum var læst og þar til yfirkjörstjórn kom aftur til starfa að loknu fundarhléi. Slík staðfesting barst landskjörstjórn ekki. Síðar þann dag fundaði landskjörstjórn þar sem farið var yfir framkomnar greinargerðir og fundargerðir yfirkjörstjórna. Á fundinum var bókað að ekki hafi borist staðfesting frá yfirkjörstjórn

Norðvesturkjördæmis á að meðferð og varðveisla kjörgagna á talningarstað í kjördæminu hafi verið fullnægjandi. Bent var á að skv. 46. gr. stjórnarskrárinnar væri það hlutverk Alþingis að úrskurða um gildi alþingiskosninga.

Miðvikudaginn 29. september 2021 barst landskjörstjórn tölvuskeyti frá fulltrúa í yfirkjörstjórn Norðvesturkjördæmis þess efnis að hann hafi gert athugasemd við oddvita yfirkjörstjórnarinnar um orðalag í fundargerð um „að ákveðið hafi verið“ þegar engin ákvörðun var tekin um endurtalningu atkvæða heldur byrjuðu kjörstjórnarmenn að telja og skoða atkvæði áður en aðrir kjörstjórnarmenn komu á staðinn. Kvað hann fundargerðina ekki vera í sínu nafni þar sem hann hafi hvergi komið að ákvörðun um að telja aftur atkvæði Viðreisnar. Miðvikudaginn 29. september kl. 20.37 barst landskjörstjórn síðari hluti kosningaskýrslu frá Norðvesturkjördæmi frá starfsmanni yfirkjörstjórnar, þá með skráningu breyttra atkvæðaseðla úr kjördæminu, sbr. 2. og 3. mgr. 82. gr. laga um kosningar til Alþingis. Fimmtudaginn 30. september 2021 kl. 18.38 sendi starfsmaður yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis landskjörstjórn tölvuskeyti að beiðni eins fulltrúa í yfirkjörstjórn með niðurstöðu fyrri talningar, sem lauk um kl. 7.00 sunnudaginn 26. september 2021.

Landskjörstjórn kom saman til fundar 1. október 2021 þar sem úthlutun þingsæta fór fram í samræmi við 106. gr., sbr. einnig 105. gr., laga um kosningar til Alþingis. Landskjörstjórn byggði niðurstöðu úthlutunar sinnar á þeim kosningaskýrslum sem hún hafði mótttekið frá yfirkjörstjórnnum kjördæma. Leiddi það til tilfærslu fimm jöfnunarsæta milli kjördæma frá því sem fyrst var kynnt í fjölmiðlum sunnudagsmorguninn 26. september 2021. Í fundargerð fundarins er að finna bókun landskjörstjórnar um framkvæmd kosninganna í Norðvesturkjördæmi ásamt öðrum bókunum umboðsmanna stjórnmalasamtaka, sjá nánar umfjöllun í II. kafla greinargerðar.

2.2.8. *Upplýsingaöflun nefndarinnar.*

Þriðjudaginn 19. október 2021 voru tvö innsigli fangaklefans á lögreglustöðinni í Borgarnesi með kjörgögnum Norðvesturkjördæmis rofin af oddvita yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis í viðurvist undirnefndar undirbúningsnefndar fyrir rannsókn kjörbréfa, starfsfólks Alþingis og starfsmanns yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis. Einnig var á staðnum fjölmiðlafólk. Voru innsigli á fangaklefanum þar sem kjörgögnin voru geymd könnuð og rofin. Ónotaðir kjörseðlar voru fluttir í fundarherbergi almannavarna á þriðju hæð hússins og taldir þar af starfsmanni yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis og þremur öðrum starfsmönnum sýslumannsins á Vesturlandi í viðurvist undirnefndarinnar og starfsfólks Alþingis. Áður en talning hófst var fangaklefinn innsiglaður að nýju. Í fundargerð undirnefndarinnar frá 19. október 2021 segir að yfirkjörstjórn Norðvesturkjördæmis hafi fengið 24.000 atkvæðaseðla afhenta frá dómsmálaráðuneyti. Í kosningunum voru greidd 13.905 atkvæði á kjörfundi og 3.763 atkvæði utan kjörfundar, samtals 17.668. Niðurstaða talningar var að samtala

ónotaðra seðla var 10.095, þar af tveir seðlar merktir „ónýtur“, sem stemmir við fjölda afhentra atkvæðaseðla og fjölda notaðra atkvæðaseðla. Að talningu lokinni var innsigli fangaklefans rofið og ónotaðir atkvæðaseðlar fluttir í hann að nýju og klefningur innsiglaður með tveimur innsiglium.

Þriðjudaginn 26. október 2021 voru innsigli fangaklefans á lögreglustöðinni í Borgarnesi rofin að nýju af oddvita yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis í viðurvist undirnefndar undirbúningsnefndar fyrir rannsókn kjörbréfa, starfsfólks Alþingis og starfsmanns yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis með það að markmiði að kanna auða og ógilda atkvæðaseðla. Við yfirferð og skoðun auðra atkvæðaseðla fannst einn seðill þar sem efsta nafn á B-lista hafði verið yfirstrikað án þess að merkt hafi verið X í feringinn fyrir framan listabókstafinn B. Slíkir atkvæðaseðlar hafa verið metnir gildir, sbr. c-lið kafla I.3. í álitni kjörbréfanefndar 2013. Því næst voru ógildir atkvæðaseðlar skoðaðir en þeir voru 35, þar af 17 ógildir utankjörfundarseðlar. Eftir könnun ógildra og auðra atkvæðaseðla var fangaklefinn innsiglaður að nýju af oddvita og starfsmanni yfirkjörstjórnar.

Fimmtudaginn 11. nóvember 2021 voru innsigli fangaklefans á lögreglustöðinni í Borgarnesi rofin af formanni undirbúningsnefndarinnar í viðurvist starfsfólks Alþingis, starfsmanns yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis og fjölmiðla. Tilgangur ferðarinnar var að fara yfir flokkun kjörgagna í Norðvesturkjördæmi og voru viðstödd nefndarmenn í undirbúningsnefnd fyrir rannsókn kjörbréfa, starfsmaður yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis, starfsfólk sýslumannsins á Vesturlandi og Alþingis. Var farið yfir atkvæði hvers framboðslista fyrir sig og flokkun atkvæða yfirfarin í tvígang. Jafnframt var talin ástæða til að yfirfara á ný auða og ógilda seðla. Ákveðið var að atkvæði C-, M-, J- og D-lista yrðu auk þessa stemmd af með talningu í tveimur umferðum. Ef upp komu frávik við yfirferð flokkunar, þ.m.t. atkvæðaseðlar þar sem kross hafði verið strokaður út, voru þeir seðlar lagðir til hliðar og merktir sérstaklega. Gerður var sá fyrirvari að ekki lágu fyrir upplýsingar um hvort um væri að ræða vafaatkvæði sem yfirkjörstjórn hafði úrskurðað um aðfararnótt 26. september 2021. Ekki var talin ástæða til að fara að nýju yfir ónotaða kjörseðla.

Við yfirferð flokkunar atkvæðaseðla komu í ljós 12 seðlar með merkingum þar sem átt hefur verið við fleiri en einn framboðslista, seðill var með áletrun sem felur ekki í sér formað merki, seðill var með auðkenndu merki, eða seðillinn tilheyrir öðrum lista en þeim bunka sem hann fannst í. Hvað varðar gildi þessara seðla verður að ítreka að ekki lágu fyrir upplýsingar um hvort um væri að ræða vafaatkvæði sem yfirkjörstjórn hafði úrskurðað um eða hvort um væri að ræða yfirsjón. Af þessum 12 seðlum fundust fjögur frávik hjá B-lista, tvö frávik hjá C-lista, eitt hjá D-lista, eitt hjá F-lista, tvö hjá J-lista, eitt frávik hjá M-lista, eitt hjá P-lista en engin frávik hjá O-, V- og S-lista.

Að auki fundust sex atkvæðaseðlar þar sem X hafði verið strokað út hjá einum framboðslista en síðan merkt X við annan framboðslista og ætla mætti að hafi verið úrskurðaðir gildir af yfirkjörstjórn. Einn fannst í kassa merktum C-lista (D-listi

strokaður út), tveir í kassa merktum V-lista (S- og B-listar strokaðir út) og þrír í kassa merktum B-lista (D-, V- og F-listar strokaðir út). Einn af fráviksseðlunum var atkvæðaseðill í kassa B-lista þar sem svo virtist sem kjósandi hafði strokað út X við B en ekki hafði verið merkt við annan framboðslista.

Við yfirferð ógildra atkvæðaseðla fundust fimm kjörfundaseðlar sem voru auðir á framhlið en með merkingu á bakhlið og þrír kjörfundarseðlar þar sem merkt var við tvo framboðslista en enginn þeirra var með merkingu við C-lista. Aðrir tíu kjörfundarseðlar voru ógildir af öðrum ástæðum. Ógildir utankjörfundarseðlar voru 17 og því voru ógildir atkvæðaseðlar alls 35. Eitt frávík var skráð við yfirferð ógildra seðla, einn utankjörfundarseðill sem var merktur með spegluðu C en listabókstafurinn snýr rétt ef seðillinn er lesinn á hvolfi. Við yfirferð auðra atkvæðaseðla fundust tveir seðlar, annar með merkingum á bakhlið en hinn með yfirstrikun eins frambjóðanda B-lista án þess að merkt væri í ferninginn.

Að yfirferð lokinni var kjörgögnum komið fyrir í fangaklefanum að nýju og hann innsiglaður af starfsmanni yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis.